

Փ Ա Ր Ո Մ *Paros*

ISSUE 83 JUNE / ԹԻԻ 83 ՅՈՒՆԻՍ 2024

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

Թեմական Լուրեր

Շբ., 1 Յունիս – Մաշա Մնջոյեան: Արուեստագիտուհի մը, որ վերջին հինգ տարիներուն աստիճան առ աստիճան Աւստրալահայութեան մօտ մասնաւորապէս, իսկ Աւստրալիոյ մէջ ընդհանրապէս դարձաւ հանրաճանօթ, շնորհիւ իր ձայնային տաղանդին: Յունիս 1-ին Մաշան համերգ մը տուաւ Սիտնիի Orpheus Theatre Cremorne սրահին մէջ, եւ ներկայացուց փունջ մը Ուիթնի Հիւսթընի երգերէն: Ընկերակցութեամբ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, Սրբազան հայրը ներկայ գտնուեցաւ բարձրորակ այս համերգին եւ հպարտօրէն գնահատեց Մաշայի տաղանդը, որով ան կարողացած էր գերազանց բժախնդրութեամբ մեկնաբանել Ուիթնի Հիւսթընի ինքնուրոյն երգերը: Փարոսի խմբագրութիւնը կը շնորհաւորէ Մաշան իր բոլոր ձեռքբերումներուն համար, որոնց ետին կանգնած է այլ հայուհի մը՝ Աննա Յովհաննիսեանը:

Կիր., 2 Յունիս – Սուրբ Յարութիւն առաջնորդանիստ եկեղեցոյ մէջ մատուցուեցաւ Պատարագ, պատարագիչ՝ Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան: Տօնն էր Սուրբ Էջմիածնի: Սրբազան հօր հանդիսապետութեամբ տեղի ունեցաւ Հայրապետական Մաղթանք: Ողիղ օղակայանէն եկեղեցի փութացած էր Լեւոն Սարկաւազ Օսիպով, որ նաեւ ԱՄՆ Սիաթլ քաղաքի Սուրբ Յարութիւն եկեղեցոյ ծխական խորհուրդին ատենապետն է: Սրբազան հայրը ներկայացուց Բարեշնորհ Սարկաւազը, որ իր կարգին մասնակցեցաւ Պատարագին, ծառայեց խորանին եւ կատարեց Վերաբերումը: Սրբազան հայրը յաւուր պատշաճի քարոզեց:

Գշ., 4 Յունիս – Առաւօտուն, ընկերակցութեամբ Դիւանապետ Նշան Պասմաճեանի, Սրբազան Հայրը մասնակցեցաւ Նիւ Սաութ Ուելյը Էքիւմենիք Խորհուրդի Եկեղեցապետերու վեցամսեայ ժողովին, որ տեղի ունեցաւ նորակառոյց Հնդիկ Bethel Mar Thoma Church, Horsley Park- ի մէջ:

Խորհուրդի նախագահ Անասթասիոս Պօզիքիս քահանայ հոր բացման աղօթքն էլ հիւրընկալ Մաթեո Իփըն քահանային բարի գալուստն էտք ժողովը անցաւ օրակարգի քննարկման: Ժողովը լսեց ընդհանուր քարտուղար Տէյվիտ Բոզի տեղեկագրութիւնը Խորհուրդի տարած վեցամսեայ գործունէութեան եւ զայն գնահատելի գտաւ: Ժողովականները տեղեկութիւն տուին իրենց եկեղեցիներու անցուդարձերուն մասին: Ժողովին ներկայացուցաւ նաեւ Խորհուրդի գործադիր մարմնին կողմէ (Executive Board) առաջարկուած նոր ռազմավարական ծրագիրը (Council's New Strategic Plan), որուն բովանդակութիւնը գնահատեցաւ բոլորին կողմէ:

Դադարին, Մաթեո քահանան առաջնորդեց ժողովականները դէպի Բեթել Մար Թումա եկեղեցի եւ բացատրութիւն տուաւ եկեղեցոյ եւ Մար Թումայի ծիսակատարութեան մասին, որ կը կատարուի Մալէալամ լեզուով: Ժողովին զեկուցեց Ուուրունկայի Եունայթինկ Եկեղեցոյ հոգեւոր հովիւ Մանաս Դօշ քահանան նիւթ ունենալով «Միջկրօնական երկխօսութեան կարեւորութիւնը» (*Importance of Interfaith Dialogue*): Սրբազան հօր թելադրութեամբ անգլերէն բաժինին մէջ կը հրապարակենք Դօշ քահանային հետաքրքրական զեկուցագիրը, նիւթ *Importance of Interfaith Dialogue*: Տես էջ 21: Տեղի ունեցաւ կարծիքներու փոխանակում եւ կատարուեցան շինիչ առաջարկներ: Այս արդիւնաւետ ժողովը փակուեցաւ Հայկազուն Սրբազան հօր աղօթքով:

Գշ., 4 Յունիս - Թեմական Պատգամաւորական Ժողովէն երկու շաբաթ էտք տեղի ունեցաւ Թեմական հերթական Ժողով նախագահութեամբ Սրբազան հօր: Ժողովը լսեց Սրբազան հօր միամսեայ գործունէութեան եւ Աւստրալիոյ երեք ծուխերու հոգեւոր հովիւներուն եւ աստենապետներուն զեկուցումներն ու առաջարկները: Կատարուեցաւ ընդհանուր գնահատում 18 Մայիսին Մելպուրնի մէջ տեղի ունեցած Թեմական Պատգամաւորական Ժողովին: «Առաջնորդարանի Բարեկամներ»ուն ի պատիւ տրուած քրքրէլլին անդրադառնալով, ժողովը յայտնեց իր գոհունակութիւնը եւ դրուատանքով արտայայտուեցաւ կազմակերպչական աշխատանքին մասին: Ժողովը նաեւ իր գնահատանքը յայտնեց Առաջնորդարանին տարած յարաբերական աշխատանքներուն համայնքային թէ կքիւմէնիք բնագաւառներուն մէջ:

SCAN FOR VIDEO TOUR

PERFECT FOR PARTIES, FUNCTIONS, LECTURES & CLASSES

ARARAT CULTURAL CENTRE

- Newly Upgraded Hall
- Seats 120 People
- Full Commercial Kitchen
- Outdoor Entertainment Area
- Multimedia System
- Men's and Women's Bathrooms
- Air Conditioning
- Free Parking
- Hall Area 190m²

3 DRATTAN CRES, FRENCHS FOREST NSW 2066

FOR ALL ENQUIRES PLEASE CONTACT
EMAIL: ARARATCULTURALCENTRE@GMAIL.COM
PHONE: 0481 268 181

Դշ., 5 Յունիս - Կէսօրէ առաջ, Սրբազան հայրը նախագահեց խորհրդակցական ժողովի մը որ կայացաւ Թեմական Խորհուրդի, Կալուածոց Յանձնախումբի եւ Արարատ Կեդրոնի Յանձնախումբի ներկայացուցիչներուն միջեւ: Ժողովը առաւ որոշումներ առնչուած մշակուած ծրագիրներու գործնականացման, յօգուտ Արարատ Կեդրոնի վերաշխուժացման:

Գնահատելի նախաձեռնություն Տանիել Եպիսկոպոսին կողմէ:

Շբ., 8 Յունիս – Սրբազան հայրը, որպէս Հնդկաստանի եւ Ծայրագոյն Արեւելքի Հայրապետական Պատուիրակ, ընդառաջելով Սինկափուրի Հայ Առաքելական Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ ինամակալ մարմնին, մեկնեցաւ Սինկափուր, ուր յիսունի շուրջ հաւատացեալներու ներկայութեան Կիրակի 9 Յունիսին մատուցեց Պատարագ: Սրբազան հայրը նաեւ կատարեց մկրտութիւն: Ան վերադարձաւ 11 Յունիսին:

Շբ., 8 Յունիս – Որպէս ներկայացուցիչ Սրբազան հօր, Դիւանապետ Նշան Պասմաճեան մասնակցեցաւ ճաշկերոյթի մը կազմակերպուած ԷՔՈՒԱ (Eastern Christian Welfare Australia – ECWA) կազմակերպութեան կողմէ, որ տեղի ունեցաւ Մելբայթ Կաթոլիկ Առաջնորդարանի սրահին մէջ, Կրինէլքըր, բարի գալուստ մաղթելու համար վերջին վեց ամսուան ընթացքին Սուրիայէն եւ Լիբանանէն գաղթած ընտանիքներուն: Այս հաստատութիւնը կը գործէ ԱՄԷՔ-ի հովանաւորութեան ներքոյ, որուն

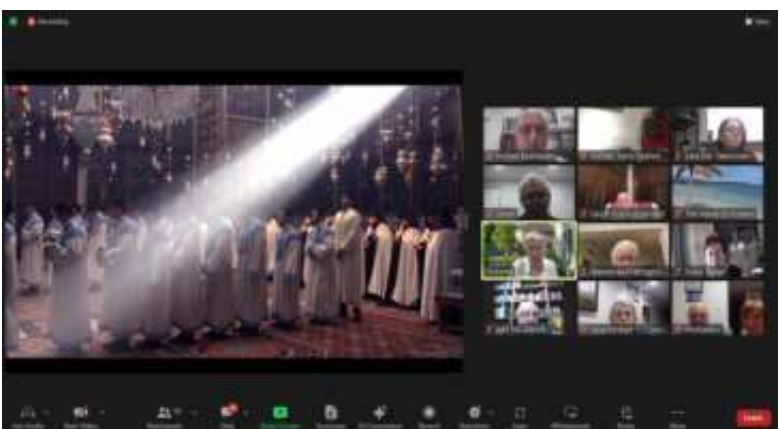
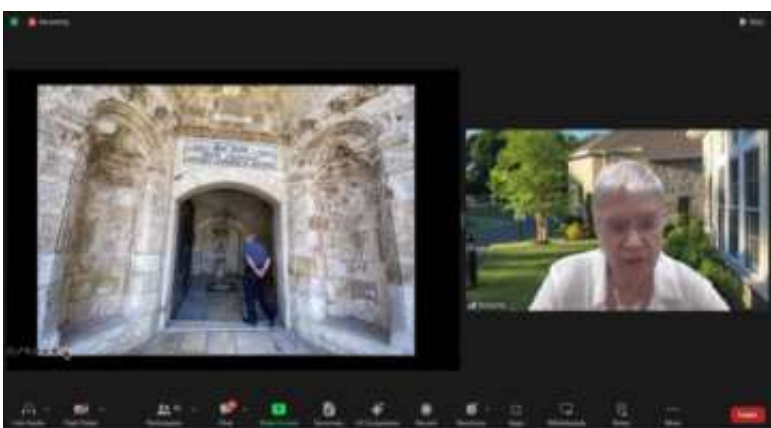
Դշ., 5 Յունիս – Ընկերակցութեամբ Դիւանապետին, Սրբազան հայրը ներկայ գտնուեցաւ Ղպտի Առաջնորդ Տանիել Եպիսկոպոսին սիրոյ սեղանին *Քիքին Ին* ճաշարանին մէջ: Ներկայ էին ԱՄԷՔ-ի եկեղեցապետերու մեծամասնութիւնը: Քրիստոնէական սիրոյ մթնոլորտին մէջ եկեղեցապետերը քննարկեցին զանազան հարցեր Մերձաւոր Արեւելքի քրիստոնէական եկեղեցիներուն առնչւած եւ կատարեցին շինիչ ու գործնական առաջարկներ: Քննարկման նիւթ դարձաւ Նիկիոյ Տիեզերական ժողովին 1700-ամեակի տօնակատարութիւնը 2025 թուականին: Յիշեցնենք որ այդ Տիեզերական ժողովին է որ վաւերացուած է Նիկիոյ Հանգանակը (Հաւատամք ի մի Աստուած):

ընդհանուր պատասխանատուն նշանակուած է Գերյարգելի Հայր Բարսեղ Վարդապետ Սուսանեան: Բարի գալստեան խօսք արտասանեց Հայր Բարսեղ իսկ ԱՄԷՔ-ի կողմէ քաջալերական եւ դաստիարակչական խօսքով հանդէս եկաւ ԱՄԷՔ-ի նախագահ Գերաշնորհ Բողոք Եպիսկոպոս Բապայաթ: Ներկայ էին նաեւ Գաղթեական (Chaldean Church) եկեղեցւոյ Առաջնորդ Ամէլ Շամոն Նոնա Արքեպիսկոպոսը, Անտիոքեան Ուղղափառ եկեղեցւոյ (Antiochian Orthodox church) Մետրոպոլիտ Պասիլիոս Արքեպիսկոպոս Քուսսիէն, Արեւելքի Հին Եկեղեցւոյ (Ancient Church of the East) ներկայացուցիչ Էնա Քահանան եւ Մարոնիթ եկեղեցւոյ ներկայացուցիչ Մարսելիսօ Վարդապետը:

Գ2., 25 Յունիս – Համաշխարհային Եկեղեցիներու Խորհուրդի Ընդհանուր Քարտուղար Դոկտ Փրոֆ Ճերի Փիլլայ Քահանան այցելեց Աստրալիա եւ իրեն ի պատիւ Նիւ Սաութ ուելզի Էքիմենիք Խորհուրդը կազմակերպեց Էքիմենիք աղօթք Ս. Սթիվընս Եունայթինկ Եկեղեցոյ մէջ Սիտնի: Ընկերակցութեամբ Արժ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, Սրբազան հայրը մասնակցեցաւ աղօթքին եւ կարդաց օրուան յատկացուած Աւետարանը: Աղօթքն ետք տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն: Ձեռնարկին մասնակցեցան տարբեր կրօններու ներկայացուցիչ հոգեւորականներ:

Գ2., 26 Յունիս – Առաջնորդարանի կազմակերպած Յունիս ամսուան առցանց դասախօսութիւնը տեղի ունեցաւ այս գիշեր նախագահութեամբ Սրբազան հօր: Նիւթ «Առցանց Շրջապտոյտ Երուսաղէմի Մէջ – Virtual Tour of Jerusalem»: Ձեռնարկը քիչ մը Էքիմենիք բնոյթ ունէր, տրուած ըլլալով որ յիսունի շուրջ մասնակիցները Հայեր եւ ոչ Հայեր էին, տարբեր յարանուանութիւններէ Սիտնիէն, Մելբուրնէն, Նոր Զելանտայէն, Հայաստանէն, Պէլրուօքէն, Եւրոպայէն եւ այլն: Նիւթը անգլերէն լեզուով ներկայացուց, ուղիղ Նիւ Եորքէն, Դոկտոր Փրոֆէսըր Բոպերթա Ըրվայն : Սրբազան հօր բացման աղօթքն ետք, հանդիսավար Նշան Սարկաւազ Պասմաճեան ներկայացուց դասախօսուհին. Տիկին Բոպերթա Ըրվայն Հայերէն ուսումնասիրութեանց փրոֆէսըր է, կը դասաւանդէ արդի Հայերէն եւ Գրաբար, Հայ եկեղեցոյ պատմութիւն եւ աստուածաբանութիւն Սուրբ Ներսէս Ընծայարանի մէջ Արմոնք, Նիւ Եորք: Ան բախտաւորութիւնը ունեցած է երկար տարիներ աշակերտելու հոգեւոր Նորայր Արքեպիսկոպոս Պողարեանի, մասնագէտ եւ ինամատար հայկական ձեռագիրներու Սրբոց Յակոբեանց Վանքի մէջ Երուսաղէմ, ինչպէս նաեւ Կիւրեղ Եպիսկոպոս Գարիկեանի, Երուսաղէմի Պատրիարքարանի սուրբ վայրերու մէջ ճշդուած սահմաններու պահպանման ընդհանուր վերակացու: Դոկտ Ըրվայն երկար տարիներ դասաւանդած է Երուսաղէմի Սրբոց Թարգմանչաց Վարժարանին ինչպէս նաեւ Երուսաղէմի տարբեր կրթական հաստատութիւններու մէջ, ի միջի այլոց Հրէական Համալսարանին (Hebrew University) մէջ:

Ապա վերադառնալով ԱՄՆ, ան կը միանայ Ս. Ներսէս Ընծայարանի ուսուցչական կազմին: Իր հետազոտութիւնները գլխաւորաբար կատարած է Երուսաղէմի Հայ համայնքին, միջնադարեան Հայ եկեղեցոյ պատմութեան եւ հայկական եկեղեցականութեան հայրագիտական արտայայտութեան մասին: Դոկտ Ըրվայն իր դոկտորական վկայականը ստացած է Քոլիւմբիա Համալսարանէն, Նիւ Եորք, ուր աշակերտած է հանգուցեալ Նինա Կարսոյեանին, ֆրանսա ծնած ամերիկահայ պատմագէտին, որուն մասնագիտութիւնն էր Հայոց եւ Բիւզանտական պատմութիւնը: Ի դէպ, Դոկտ Կարսոյեան մահացաւ 2022-ին, 99 տարեկանին: Դոկտ Ըրվայն հեղինակած է բազմաթիւ

գրքեր, անգլերէն լեզուով, որոնցմէ կը յիշատակուին **«Worship Traditions in Armenia and the Neighbouring Christian East»**, **«The Blessing of Blessings»**, **«The Armenians in Jerusalem and the Holy Lands»** եւայլն: Մէկ ժամ անընդհատ Փրոֆէսըրը իր մասնագէտի բացատրութիւններով հնայեց մասնակիցները, որոնք հարցուցին հարցումներ եւ կատարեցին գնահատականներ: Դասախօսութիւնը աւարտեցաւ Հայկազուն Սրբազան հօր օրհնութեան եւ գնահատանքի խօսքերով եւ փակման աղօթքով: Դասախօսութեան մանրամասնութեանց մասին իմանալու համար կը յանձնարարուի սեղմել հետեւեալ յղումին վրայ [Virtual Tour of Jerusalem.mp4 - Google Drive](#) զայն կարենալ ըմբռնելու համար: Խանդավառուած տիրող դրական մթնոլորտէն, Տիկին Ըրվայն խոստացաւ երկրորդ առցանց «Շրջապտոյտ ի Երուսաղէմ» մը ներկայացնել յառաջիկայ ամիսներուն: Փարոսի խմբագրական կազմը, որ լման կազմով մասնակից էր դասախօսութեան, մեծապէս կը գնահատէ Դոկտ Ըրվայնի ծով գիտելիքները Երուսաղէմի մասին եւ որ իր բազմաբնոյթ դասախօսութիւններով զանոնք սեփականութիւն կը դարձնէ Հայուն թէ ոչ Հայուն:

ՀԱՐՑԱԶՉՐՈՅՑ ՊՐՆ ՍՏԵՓԱՆ ԳՐԳԵԱՇԱՐԵԱՆԻ ՀԵՏ ԱՐԱՐԱՏ ԿԵԴՐՈՆԻ ՄԱՍԻՆ

Տրենչա Տօրէսթի մեջ գտնուող Արարատ Կեդրոնը մի քանի տարիէ ի վեր երկար ժամկետով վարձուած է Թեմական Խորհուրդին կողմէ: Կեդրոնը ամբողջութեամբ վերանորոգուեցաւ եւ ի սպաս դրուած է շրջանի բնակչութեան ընդհանրապէս եւ Հայ կազմակերպութեանց եւ ընտանիքներու մասնաւորապէս: Այս առիթով Փարոս հարցազրոյց մը ունեցաւ Թեմական Խորհուրդի փոխատենապետ Պրն Ստեփան Գրգեաշարեանին հետ:

Փարոս - Պրն Գրգեաշարեան, կրնայի՞ք հակիրճ տեղեկութիւն տալ Արարատ Կեդրոնի անցեալի մասին
Պրն Գրգեաշարեան – Արարատ Կեդրոնը կը պատկանէր Արարատ Կազմակերպութեան, որ հիմնուած էր Թուրքիայէն Սիսնի գաղթած հայորդիներու կողմէ: Մարգա-մշակութային աշխուժ կազմակերպութիւն մըն էր, որ նաեւ ունէր իր ֆութպոլի խումբը: Դժբախտաբար, անդամներու թիւը այնքան նուազում արձանագրեց, որուն իբր հետեւանք կեդրոնը չկարողացաւ ծախսերը փակել: Կեդրոնը վարձուած էր կառավարութենէն եւ *Crown land* էր:

Փարոս - Մի քանի տարի առաջ Թեմական Խորհուրդը վարձեց Կեդրոնը: Ի՞նչ նպատակով:
Պրն Գրգեաշարեան – Թեմական Խորհուրդը որոշում առաւ շարունակել վարձակալութիւնը, յատկապէս նկատի առնելով որ Եկեղեցին այդքան մեծ սրահ չունէր եւ կեդրոնը մօտիկ էր Տօրէսթվիլին, Տրենչա Տօրէսթին, Տէյվիստընին եւ շրջակայքի հայ բնակչութեան: Նաեւ կը թուի թէ առնուած որոշումը ճիշդ էր ժամանակային իմաստով, տրուած ըլլալով որ Հայ համայնքի գլխաւոր կեդրոնը փակ է մի քանի տարուան համար:

Թեմական Խորհուրդը վերանորոգեց սրահը եւ զայն մատչելի դարձուց համայնքի շրջանի բոլոր զաւակներուն, զայն վարձելու համար յարմար եւ մատչելի գիններով, այնտեղ կազմակերպելու համար համայնքային միջոցառումներ: Յատկապէս մատչելի դարձուց այդ շրջանի զանազան համայնքային կազմակերպութիւններուն, որ ունենան տրամաբանօրէն ընդարձակ վայր մը իրենց միջոցառումներուն, ժողովներուն եւ ընտանեկան ձեռնարկներուն համար:

Փարոս - Հայկական կազմակերպութիւններու համար յատուկ դիրութիւններ կը տրուի՞ն

Պրն Գրգեաշարեան – Երկու կազմակերպութիւններ արդէն կանոնաւորապէս կը գործածեն կեդրոնը, Հայ Երէցներու Միութիւնը եւ Հայ Համայնքի Բարեկեցութեան Կեդրոնը: Թեմական Խորհուրդը սրահը մատչելի պիտի դարձնէ Հայկական Կազմակերպութեանց վարձակալութեան գեղջեալ արժէքով, ծախսը փակելու չափով: Թեմական Խորհուրդը

կը քաջալերէ բոլոր հայկական կազմակերպութիւնները որ այս կեդրոնը նկատի ունենան որպէս իրենցը, եւ պատրաստ է զայն հետեւողականօրէն մատչելի դարձնել հերթական ձեռնարկներու համար ինչպէս երգչախումբերու փորձեր, սկաուտական հաւաքներ, վիճաբանական ասուլիսներ, դասախօսութիւններ, ընթրիքներ, ընկերային հաւաքներ եւ այլն: Կեդրոնը ուղիղ կը նայի Արարատ մարմնամարզի դաշտին, ինչ որ զայն կը դարձնէ իտեալական վայր մարմնամարզի կազմակերպութիւններուն գործածելու դաշտը մարզանքներու համար, իսկ ծնողներ կրնան Արարատ Կեդրոնը գործածել որպէս հաւաքավայր:

Փարոս - Ձեր ակնկալիքները ի՞նչ են ընդհանրապէս եւ ի՞նչ են ձեր ապագայ ծրագիրները

Պրն Գրգէաշարեան – Թեմական Խորհուրդին նպատակն է կեդրոնը դարձնել հաւաքավայր, ուր ռեւէ հայ համայնքի անդամ կրնայ բաժակ մը սուրճի շուրջ իր բարեկամներուն հանդիպիլ: Նաեւ, որ ընտանիքներ ընտանեկան հաւաքներ կազմակերպեն յատուկ առիթներով ինչպէս տարեդարձներ, ամեակներու նշում եւլն: Իսկ հայկական կազմակերպութիւններ կազմակերպեն յատուկ միջոցառումներ յատուկ տօներու առիթով ինչպէս Միջինք, Համբարձում, Վարդավառ եւլն:

Փարոս - Պատգամ ունի՞ք մեր ընթերցողներուն

Պրն Գրգէաշարեան – Գործածեցէք կեդրոնը որպէսզի ձեր զուակները հայկական մթնոլորտի մէջ հաւաքուելու վայր մը ունենան:

Հարցազրոյցը վարեց Նշան Պասմաճեան

Բարի Ապաքինման Մաղթանք

Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանը, Թեմական Խորհուրդի անդամները, Կալուածոց Յանձնախումբը, Ծխական Խորհուրդները եւ Փարոսի Խմբագրական Կազմը բարի ապաքինում կը մաղթեն Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Պրն Սարգիս Տէր Պետրոսեանին, ծունկի յաջող վիրահատութեան առիթով:
Մեր բոլորին աղօթքն է որ Պարոն Տէր Պետրոսեանի ներկայութիւնը ի մօտոյ վերստին կարենանք վայելել Առաջնորդարանի թէ Սուրբ Յարութիւն Մայր Եկեղեցոյ մէջ:
Բարի եւ շուտափոյթ ապաքինում:

Get Well Wishes

With the Primate, His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, fellow Diocesan Councillors, Properties Committee, Parish Councils and the Paros Editorial team, our sincere well wishes are extended to our Chairman, Mrs Sarkis Der Bedrossian who is on the road to good recovery following his knee surgery.

We look forward to seeing his constant presence once again within the Diocesan Centre and in the mother Church of Holy Resurrection.

Our prayers continue for his full recuperation.

Լուրեր Ծուխերէն

Ուէնթուրթովիլ - ՄԻՏՆԻ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցի

Կիր., 2 Յունիս – Արժանապատիւ Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեան պատարագեց եւ քարոզեց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի տօնին առիթով:

Կիր., 9 Յունիս – Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան պատարագեց Տէր Միւռնի բացակայութեան: Հաւատացեալները մեծ հետաքրքրութեամբ ունկնդրեցին Տէր Հօր քարոզը Յիսուսի կեանքին վերաբերեալ, ըստ Մատթէոսի Աւետարանին 12:1-8:

Կիր., 16 Յունիս – Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեան պատարագեց եւ ինաստալից քարոզ տուաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի, յատկապէս Սուրբին վախճանման մասին 325-326 թուականներուն: 325 թուականին, Լուսաւորիչի գաւակը Արիստակէս Եպիսկոպոս մասնակցեցաւ Նիկիոյ Տիեզերական ժողովին, որուն 1700 ամեակը պիտի տօնուի աշխարհի բոլոր Քրիստոնէաներուն կողմէ յառաջիկայ տարի: 318 Եպիսկոպոսներու ստորագրութեանց մէջ է նաեւ Արիստակէսի ստորագրութիւնը որում Նիկիոյ Հանգանակի փաստաթուղթին տակ, այսինքն «Հաւատամք»ին, զոր կ'արտասանեն բոլոր հաւատացեալները Սուրբ Պատարագի ընթացքին: Սրբազան հայրը մանրամասնութեամբ խօսեցաւ Լուսաւորիչի մասին, որուն նկարները եւ մասունքները կը գտնուին շատ մը եկեղեցիներու եւ վանքերու մէջ: Յիշենք Լուսաւորիչը որպէս առաջին Հայ սուրբը եւ

Եպիսկոպոսը եւ ինդրենք իր միջամտութիւնը մեզի պարգեւելու հոգեկան զօրութիւն, որը անհրաժեշտ է մեր այս օրերուն:

Կիր., 23 Յունիս – Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ մատուցեց Արժանապատիւ Տէր Պարթեւ Աւագ Քահանայ Գարագաշեանը եւ քարոզեց բնաբան ընտրելով մոլախտոններու առակը, ուր Քրիստոս կը բացատրէ թէ Դրախտի թագաւորութիւնը կը նմանի դաշտին, ուր մարդ մը ցորենի լաւ սերմեր կը ցանէ իսկ թըշնամին մոլախտոս կը ցանէ անոնց կողքին:

Թող մոլախոտն ու ցորենը միասին բուսնին մինչև բերքահաւաք, կ'ըսէ Քրիստոս: Գործաւորները նախ պիտի արմատախիլ ընեն մոլախոտերը եւ այրեն զանոնք եւ յետոյ հաւաքեն ցորենը եւ դնեն մարագին մէջ:

Կիր., 30 Յունիս – Տէր Պարթեւ պատարագեց եւ քարոզեց 5 նկանակի եւ 2 ձուկի առակին մասին:

Մարի Բլէր Թորոսեան

Բարի Ապաքինման Մաղթանք

Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանը, Թեմական Խորհուրդը, Կալուածոց Յանձնախումբը, Ծխական Խորհուրդները եւ Փարոսի Խմբագրական Կազմը բարի ապաքինում կը մաղթեն Թեմական Խորհուրդի նախկին ատենապետ Պրն Վահան Պաթմանեանին, վիրահատութեան առթի: Պաթմանեան ընտանիքը ընդհանրապէս եւ Պրն Վահան Պաթմանեան մասնաւորապէս տարիներ շարունակ զօրաւիզ հանդիսացած են Հայաստանեայց Առաքելական մեր եկեղեցիներուն եւ Առաջնորդարանին: Կ'աղօթենք առ Բարձրեալն որ Պարոն Վահան Պաթմանեանին շնորհէ շուտափոյթ ապաքինում, առողջութիւն եւ վերադարձ բնականոն կեանքի:

Բարի Ապաքինման Մաղթանք

Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանը, Թեմական Խորհուրդը, Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբը եւ Փարոսի Խմբագրական Կազմը բարի ապաքինում կը մաղթեն Տիկնանց Յանձնախումբի ժրաջան անդամուհի Տիկին Մարալ Խարաճեան-Քոփսիասին, Յունիսիսն ունեցած իր յաջող վիրահատութեան առիթով: Շուտափոյթ ապաքինում կը մաղթենք Տիկին Մարալին եւ կ'աղօթենք որ ամենակարճ ժամանակամիջոցին ան կարենայ վերադառնալ Առաջնորդարանին ի սպաս իր աշխատանքներուն:

Յաւակցագիր

Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանը, Թեմական Խորհուրդը եւ Փարոսի Խմբագրական Կազմը, եկեղեցական ընտանիքին հետ միասին, իրենց խոր ցաւակցութիւնը կը յայտնեն Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ Ծխական Խորհուրդի բազմամեայ անդամ Տիար Վազգէն Էմիրզայանին եւ ընտանիքին, իր եղբօր Գեորգ Ամիրզայեանի մահուան տխուր առիթով, որ պատահեցաւ 16 Յունիսին, 58 տարիքին, յետ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի 27 Յունիսին, հանդիսապետութեամբ Առաջնորդ Սրբազան Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանի, որմէ ետք հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ Բուքրուտուտի գերեզմանատան հայկական բաժինին մէջ:

Կ'աղօթենք առ Աստուած, որ Ինք սփոփէ երկու զաւակներու հայր Գեորգի ընտանիքի անդամներուն ցաւը եւ անոնց շնորհէ Սուրբ Հոգոյ մխիթարութիւնը:

Յիշատակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԷՆ

ՆՇՈՒԵՑԱԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՏՕՆԸ

Յունիս 2-ին Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին նշեց Կաթողիկե Սուրբ Էջմիածնի տօնը: Բերկրառատ օրուան առիթով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանութիւնը, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գլխաւորութեամբ, Պատարագի սրբազան արարողութեան մասնակցեցաւ Սուրբ Գայանէ վանքին մէջ: Պատարագիչն էր Մայր Աթոռի Քրիստոնէական դաստիարակութեան կեդրոնի տնօրէն Հոգեշնորհ Տ. Զաքարիա ծայրագոյն վարդապետ Բաղումեանը: Հայր Սուրբը անդրադարձաւ տօնի խորհուրդին, եւ Սուրբ Էջմիածնի նշանակութեան և մեր ազգի կեանքին մէջ ունեցած դերակատարութեան: «Սուրբ Էջմիածինը խտացումն ու պահպանան է ազգային-քրիստոնէական մեր ինքնութեան, որ հաստատուեց Միածնի իջմամբ, հայացաւ Սուրբ Թարգմանիչ վարդապետների սիրանքով, դարերի ընթացքում բիրտեղացաւ հայերիս հոգում և սրտում՝ դառնալով անմահութեան գրաւականը, մարդ-Աստուած հանդիպման վայրը, ուր ժամանակն անժամանակ է, իսկ սրտաբուխ աղօթքը՝ լսելի: Հաւատարիմ լինել Սուրբ Էջմիածնի խորհրդին նշանակում է անմնացորդ սիրել մեր Հայրենիքը, աստուածահաստատ Հայոց Եկեղեցին և հաւատալ անմահութեանը՝ դառնալով յոյսի, յոյսի և սիրոյ քարոզիչներն այս կեանքում», - նշեց Հայր Զաքարիան: Պատարագի արարտին, Վեհափառի հանդիսապետութեամբ, կատարուեցաւ Հայրապետական մաղթանք: Ներկայ հաւատացեալները և եկեղեցականները աղօթք բարձրացուցին Մայր Աթոռի յաւերժ պայծառութեան, անսասանութեան և յարատեւութեան համար:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՊՈՒԼԿԱՐԱՀԱՅ ՈՒՒՏԱԻՈՐՆԵՐ

Յունիս 6-ին Վեհափառը ընդունեց պուլկարահայ ուխտաւորները գլխաւորութեամբ Պուլկարիոյ Պապարճիկ քաղաքի Սուրբ Ստեփանոս հայկական եկեղեցւոյ վարչութեան ատենապետ Նշան Պղտիկեանի: Հանդիպման ընթացքին Հայոց Հովուապետը յորդորեց համախումբ ըլլալ Հայ Եկեղեցւոյ շուրջ, ապրիլ ու գործել քրիստոնէական և ազգային արժէքներով:

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ
ԸՆԴՈՒՆԵՑ
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐ ԿԱԶՄԸ**

Յունիս 10-ին Վեհափառը ընդունեց Ամերիկայի Հայկական Համագումարի (ԱՀՀ) նախագահ Քարոլին Մուկարը, համանախագահներ Վան Գրիգորեանը, Էնթոնի Պարսամեանը և գործադիր տնօրեն Պրայըն Արդունը: Անդրադարձ կատարուեցաւ երկրի առջև ծառայած անվտանգային հիմնախնդիրներուն, Հայաստանի ներքաղաքական և քաղաքական հարաբերակցական իրավիճակին: Կարևորուեցաւ աշխարհասփիւռ հայութեան կեանքին մէջ Եկեղեցոյ առաքելութիւնը՝ ուղղուած ժողովուրդի միասնութեան ու համերաշխութեան ամրապնդման, ինչպէս նաև համընդհանուր ջանքերու մէկտեղումը՝ ի նպաստ առկայ մարտահրաւերներու յաղթահարման և հայրենիքի զօրացման:

**ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ՝ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՇՆԻ ՄԷՋ ՄԵԿՆԱՐԿԵՑ
ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՀՈԳԵՈՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԺՈՂՈՎԸ**

Յունիս 11-ին, Վեհափառին նախագահութեամբ սկսան Գերագոյն հոգևոր խորհուրդի աշխատանքները: Վեհափառ Հայրապետը իր գնահատանքն ու օրհնութիւնը բերելով Գերագոյն հոգևոր խորհուրդի հոգևորական և աշխարհական անդամներուն, հայցեց Սուրբ Հոգիի շնորհներն ու առաջնորդութիւնը: Ժողովի ընթացքին քննարկուեցան Հայրենիքի առջև ծառայած արտաքին սպառնալիքները և ներքաղաքական զարգացումները, Մայր Տաճարի վերածման ու Միւռնօրհնութեան կազմակերպումը, Եկեղեցական հայեցակարգային հիմնախնդիրներ, նաև եկեղեցավարչական, թեմական, կրթադաստիարակչական տարաբնոյթ հարցեր: Խորհուրդը դուրս եկաւ հետեւեալ յայտարարութեամբ.

Մենք՝ Գերագոյն հոգևոր խորհրդի անդամներս, համախմբուելով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում օրհնութեամբ և բարձր նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, օրակարգային հարցերի քննարկումների ընթացքում խոր մտահոգութեամբ անդրադարձ կատարեցինք մեր հայրենիքի առջև ծառայած ներքաղաքական խնդիրներին և արտաքին անվտանգային մարտահրաւերներին: Յետպատերազմեան շրջանում ՀՀ իշխանութիւնների վարած քաղաքականութիւնը և յատկապէս վերջերս սահմանազատման և սահմանազոման գործընթացի անուան ներքոյ կատարած տարածքային միակողմանի զիջումները հիմնաւոր նոր անհանգստութիւնների ու տագնապների պատճառ են դարձել ինչպէս հայրենիքում, այնպէս և սփիւռքում, տեղիք տուել անվտանգութեան ձևաւորման՝ հանգեցնելով նաև Հայաստանի վարչապետի հրաժարականի պահանջին: Հայրենիքի առջև ծառայած անվտանգային մարտահրաւերների շուրջ ժողովրդի բարձրաձայնած մտավախութիւնները,

ազգային կառույցների և մասնագիտական հանրոյթի կոչերն ու յորդորները անտեսում են ՀՀ իշխանությունների կողմից և կամ հակադարձում հաւանական պատերազմի սպառնալիքներով: Իսկ հանրային ստուար շրջանակներում իշխանությունների նկատմամբ ձևաւորուած արդարացի դժգոհույթիւնները, որ դրսևորում են բողոքի և անհնազանդութեան խաղաղ գործողութիւնների միջոցով, փորձ է արւում լրեցնել ցուցարարների նկատմամբ արժանապատուութեան նսենացմանն ուղղուած գործողութիւններով և բռնի անհամաչափ ուժի

գործադրութեամբ: Իստիւ դատապարտում ենք Յունիսի 12-ին Երևանում խաղաղ հաւաքի մասնակիցների նկատմամբ ձեռնարկուած ակնյայտ ապօրինի քայլերը և գործադրուած միջոցները, ինչի հետևանքով ցուցարարների և ոստիկանների շրջանում կան բազմաթիւ տուժածներ, այդ թւում՝ մարմնական ծանր վնասուածքներով: Մեր կոչն է ՀՀ իշխանութիւններին զերծ մնալ բռնութիւնից, ատելութիւն և թշնամանք սերմանելու մերժելի դրսևորումներից: Մեր կոչն է նաև իրենց բողոքի ձայնն արտայայտող հայրենակիցներին գործել ամենայն զգօնութեամբ և օրինայարգութեամբ: Ներկայ վտանգաշատ կացութիւնը կարօտ է արժանապատիւ հանգուցալուծումների, առկայ ճգնաժամը՝ հանդարտութեան և զգաստութեան մէջ քաղաքական երկխօսութեան: Դատապարտելի է նաև, որ իշխանութեան բարձրաստիճան ներկայացուցիչներն ու նրանց աջակից անձերը հետևողականօրէն լծուել են հանրահաւաքների կազմակերպման պատասխանատուութիւնը Եկեղեցուն վերագրելու անհիմն և ստահող լուրերի տարածմանը՝ փորձելով արդարացնել հակակեղեցական իրենց կեցուածքը, որի ամօթալի դրսևորումներից էր Մայիսի 28-ին Սարդարապատի յուշահամալիրում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և եկեղեցականների դէմ հրահրուած սադրանքը: Բոլոր ժամանակներում, հայրենի իշխանութիւնների կոչումն ու առաքելութիւնն է ներհասարակական համերաշխութեան պահպանումը և համազգային միաբանութեան ձևաւորումը, ինչը կենսականօրէն անհրաժեշտ է յատկապէս մերօրեայ պայմաններում: Բշխանութիւնն ինքնին որևէ մէկի կամ որևէ քաղաքական ուժի համար չպէտք է լինի սոսկ ձգտում, այլ առաջին հերթին՝ միջոց ժողովրդին և հայրենիքին խոհեմ, շրջահայեաց ու անձնուրաց ծառայութեան և խաղաղ ու ապահով կեանքի կերտման: Հաւատում ենք, որ հայրենիքի հանդէպ սերը և պատասխանատուութիւնը պիտի հարթեն շաւիղները՝ համազգային մեր ներուժն ու բոլոր կարողութիւնները ի սպաս դնելու Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեանն ու զօրացմանը և իրականութեան կոչելու ապագայի համընդհանուր մեր տեսլականը: Թող Ամենողորմ Տէրը համերաշխ ու միասնական պահի ու պահպանի աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդին և հայրենի մեր երկիրը խաղաղ ու անվտանգ ընթացքով առաջնորդի դէպի լուսաւոր նոր հանգրուաններ:

Յունիսի 13-ին աւարտեցաւ Գերագոյն Հոգևոր Խորհուրդի ընդլայնուած ժողովը: Ժողովին ատենապետութիւնը վարեցին Բարձրաշնորհ Տէր Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամեանը և Տէր Յովնան արքեպիսկոպոս Տէրտերեանը:

Հայրենիքի առջև ծառայած արտաքին սպառնալիքներու և ներքաղաքական զարգացումներու մասին զեկուցեցին Բարձրաշնորհ Տէր Նաթան Արքեպիսկոպոս Յովհաննիսեանը և Տէր Արշակ արքեպիսկոպոս Խաչատրեանը: Մայր Տաճարի հիմնանորոգութեան ընթացքին և վերածման, ինչպէս նաև Միւռնօրհնութեան արարողութիւններու կազմակերպական աշխատանքներուն մասին զեկուցեցին Արշակ եւ Սուշէղ Սրբազանները: Գոհունակութեամբ արձանագրուեցաւ, որ Մայր Տաճարի հիմնանորոգութիւնը աւարտական հանգրուանին է: Տեղեկացուեցաւ Սեպտեմբերի 27-29-ին նախատեսուող Մայր Տաճարի վերածման, Սրբալոյս Միւռնի օրհնութեան արարողութիւններու եւ յարակից միջոցառումներու նախապատրաստման փուլին մէջ իրականացուած շինարարական, հրատարակչական, ծիսաարարողակարգային աշխատանքներու ընթացքի մասին: Արարողութիւններուն հրաւիրուած են մասնակցելու միջ-եկեղեցական պատուիրակութիւններ, մեծանուն, վաստակաշատ ազգայիններ: Ժողովին քննարկուեցան եկեղեցավարչական, թեմերու գործունէութեան, կանոնական, իրաւական, կրթադաստիարակչական ոլորտներուն առնչուող հարցեր: Որոշուեցաւ 2025 թուականին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ գումարել Եկեղեցական-ներկայացուցչական ժողով (ԵՆԺ):

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ, 16 ՅՈՒՆԻՄԻՆ

Ձեռամբ ԱՄՆ Հայոց Արևելեան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Մեսրոպ եպիսկոպոս Պարսամեանի, քահանայական ձեռնադրութեան և օծման արժանացան Մայր Աթոռի տարբեր կառոյցներու մէջ սպասարկող եօթ սարկաւազներ: Գէորգ սրկ Ստեփանեանը վերակոչուեցաւ Տէր Կարապետ քահանայ, Էդգար սրկ Օհանեանը՝ Տէր Դաւիթ քահանայ, Վահէ սրկ Մկրտչեանը՝ Տէր Բարսեղ քահանայ, Սամուէլ սրկ Պապիկեանը՝ Տէր Կորիւն քահանայ, Սարգիս սրկ Փահլևանեանը՝ Տէր Արսէն քահանայ, Յարութիւն սրկ Մելքոնեանը՝ Տէր Շահան քահանայ և Գառնիկ սրկ Սարգսբեանը՝ Տէր Սարգիս քահանայ:

Սրբազան Հայրը, իր քարոզին մէջ պատգամեց նորընծաներուն, որ իրենք քահանայական ծառայութեան մէջ միայնակ չեն, այլ Սուրբ Հոգին իր զօրութեամբ կ'առաջնորդէ զիրենք: *«Զօրութիւնը, սիրելիներ, ստանում ենք մէկ նպատակի համար, որպէսզի լինէք մեր տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի վկաները: Դուք Սուրբ Հոգու շնորհները, զօրութիւնը ձեր ճակատներին, սրտերին ու ձեռքերին կրող քահանաներ էք և Քրիստոսին պիտի վկայէք ձեր ընտանիքներում, ձեր քաղաքում, Հայաստան աշխարհում և աշխարհի տարբեր ծագերում»*, - ըսաւ Մեսրոպ Սրբազանը: Ապա Մայր Աթոռի միաբաններն ու ներկայ հոգևորականաց դասը բարձրացան Սուրբ Խորան, շնորհաւորեցին քահանաները և համբուրեցին վերջիններուն միւռնաբոյր ճակատներն ու ձեռքերը՝ ստանալով անդրանիկ «Ողջոյն»-ը: Նոյն օրը, երեկոյեան, Սուրբ Գայանէ վանքին մէջ կատարուեցաւ վեղարի տուչութեան արարողութիւն: Տէր Դաւիթ և Տէր Շահան քահանաները վեղար ստացան ու մաս կը կազմեն Սուրբ Էջմիածնի միաբանութեան: Նորած քահանաները Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ կ'անցնեն քառասնօրեայ պատրաստութեան և աղօթքի շրջան, որմէ ետք ծառայութեան կը կոչուին Հայ Եկեղեցոյ տարբեր կառոյցներու և թեմերու մէջ: Աւելի ուշ, եօթ նորած հոգևորականները հանդիպեցան Վեհափառ հօր հետ: Վերջինս իր օրհնութիւնը բերաւ եկեղեցականներուն և յորդորեց չընկճուիլ դժուարութիւններու և փորձութիւններու առջև, անմնացորդ նուիրուիլ իրենց ծառայութեան, կրթել և դաստիարակել հայրողիները, անոնց մէջ սերմանել հաւատքն առ Աստուած, սերն առ հայրենին և Սուրբ Եկեղեցին: Նորընծաները խոստացան արդարացնել Հայոց Հայրապետին յոյսերը և անսակարկ ծառայել Երկնաւոր Տիրոջն ու հայ ժողովուրդին:

ՎԵՀԱՓԱՌԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ «ՍՈՍ ԱՐՆԵԼՔԻ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Յունիս 17-ին Վեհափառը ընդունեց սոյն կազմակերպութեան գլխաւոր տնօրէն Պենճամին Պլանշաղի գլխաւորած պատուիրակութիւնը: Վեհափառը իր գնահատանքը յայտնեց կազմակերպութեան Հայաստանին և հայ ժողովուրդին ցուցաբերուող աջակցութեան համար, ինչպէս նաեւ Մայր Աթոռի հետ գործակցութեան համար, որուն շնորհիւ կ'արդիականանայ Մայր Աթոռի տպարանը: Պրն Պլանշաղ տեղեկութիւն փոխանցեց «Սոս Արնելքի քրիստոնէաներ» կազմակերպութեան գործունէութեան մասին՝ ի մասնաւորի անդրադառնալով Հայաստանի տարբեր մարզերուն մէջ իրականացուող կրթական, գիւղատնտեսական, առողջապահական, ինչպէս նաև քրիստոնէական և մշակութային յուշարձաններու վերականգնման վերաբերող ծրագրերուն:

կազմակերպութեան գործունէութեան մասին՝ ի մասնաւորի անդրադառնալով Հայաստանի տարբեր մարզերուն մէջ իրականացուող կրթական, գիւղատնտեսական, առողջապահական, ինչպէս նաև քրիստոնէական և մշակութային յուշարձաններու վերականգնման վերաբերող ծրագրերուն:

տեղեկութիւն փոխանցեց Իսթանպուլի Պէյօղլու շրջանի հայկական համայնքի գործունէութեան մասին: Վեհափառը գոհունակութեամբ անդրադարձաւ պոլսահայ համայնքի ամուր հաւատքին, ծառայանուիրումին, եկեղեցասիրութեան և Մայր Աթոռին նկատմամբ ունեցած անվերապահ սիրոյն: Ան յորդորեց սոյն նախանձախնդրութեամբ զօրացնել իրենց հաւատքն առ Աստուած, սերը առ մայր Եկեղեցին և պահպանել ազգային ինքնութեան գիտակցութիւնը:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ Կ. ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ՈՒՆՏԱԻՈՐՆԵՐԸ

Յունիս 19-ին Վեհափառը ընդունեց ուխտաւորաբար Հայաստան ժամանած Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան Պէյօղլու շրջանի հայկական համայնքի վարչական և թաղային խորհուրդի անդամները, ուղեկցութեամբ շրջանի հայկական եկեղեցիներու հոգևոր տեսուչ Հոգեշնորհ Տ. Յարութիւն վարդապետ Տամատեանի և թաղային խորհուրդի ատենապետ տիար Աքսել Թոփալեանի: Հայր Սուրբը

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՄՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ ՈՒՆՏԱԻՈՐՆԵՐԸ

Յունիս 25-ին Վեհափառը ընդունեց ԱՄՆ Հայոց Արևմտեան թեմի Փասատինայի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ համայնքի ուխտաւորները, առաջնորդութեամբ հոգևոր հովիւ Արժ. Տ. Սարգիս աւագ քահանայ Պետոյեանի: Վեհափառ Հայրապետը կարևորեց աշխարհասփյուռ հայ ուխտաւորներու իրենց ուխտը Սուրբ Էջմիածնի մէջ նորոգելը, ինչպէս

նան հաղորդ դառնալու հայրենիքի առաջ դրուած մարտահրաւերներուն և իրենց զօրակցութիւնը բերելու հայ ժողովուրդին: Վեհափառը պատգամեց զօրանալ առ Աստուած հաւատքով, կրթել ու դաս-տիարակել իրենց զաւակները աստուածպաշտութեամբ, եկեղեցասիրութեամբ ու հայրենասիրութեամբ:

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԻՐ
ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՇԽԵՑ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐՈՒՆ ՄԱՄՆԱԿԻՑ
ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ**

Յունիս 26-ին Վեհափառը ընդունեց հերթական երեքշաբթեայ վերապատրաստման դասընթացներուն մասնակից քահանաները: «Գարեգին Ա» կրթական կեդրոնի տնօրէն Գերաշնորհ Տ. Վահան եպիսկոպոս Յովհաննիսեան Հայոց Հովուապետին ներկայացուց Հայաստանի և

Սփիւռքի տարբեր թեմերէն Մայր Աթոռ հաւաքուած հոգևորականները, անդրադարձաւ վերապատրաստման դասընթացներու արդիւնաւէտութեան: Այնուհետև հոգևոր հայրերը ողջունեց և իր հայրական օրհնութիւնը բերաւ Նորին Սրբութիւնը: Ան մասնաւորաբար մտահոգութիւն արտայայտեց երկրին առջև ծառայած անվտանգային մարտահրաւերներուն, արցախահայերու ընկերային խնդիրներուն և ազգային կեանքի մէջ անհանդուրժողութեան ու թշնամանքի վտանգաւոր դրսևորումներուն առնչութեամբ: Հայոց Հայրապետը յորդորեց քահանայ հայրերը իրենց պատասխանատուութեան տակ գտնուող համայնքներու ներգրամամբ լծուիլ առկայ հիմնախնդիրներու յաղթահարման, հայրենիքի զօրացման և շէնացման գործին: Նորին Սրբութիւնը նաև պատասխանեց քահանաներու հարցումներուն:

**ՎԵՀԱՓԱՌԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ
ԱՄՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԹԵՄԻ
ՈՒԽՏԱԻՈՐՆԵՐԸ**

Յունիս 27-ին Վեհափառը ընդունեց ԱՄՆ Հայոց Արևելեան թեմի Մասաչուսեթս նահանգի Ուստրի Սուրբ Փրկիչ եկեղեցւոյ համայնքի ուխտաւորները, առաջնորդութեամբ հոգևոր հովիւ Արժ. Տ. Թադէոս քահանայ Բարսեղեանի: Վերջինս ընդգծեց, որ ուխտաւորները եկած էին իրենց ուխտը վերանորոգելու և Հայրենիքի հետ կապը զօրացնելու համար: Հայոց Հովուապետը, իր հայրական սէրը փոխանցեց ուխտաւորներուն եւ ընդգծեց, որ մեր ժողովուրդը հաւատքով ու զօրեղ կամքով, համազգային միասնականութեամբ կրնայ յաջողութեամբ դիմագրաւել մերօրեայ բոլոր դժուարութիւններն ու փորձութիւնները, ամրապնդել հիմերը հայոց անկախ պետականութեան, եւ հետամուտ ըլլալ տեղահանուած արցախահայութեան իրաւունքներու պաշտպանութեան:

ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԻ ԳԷՈՐԳԵԱՆ ՀՈԳԵԻՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ
2023-2024 ԹԹ. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՓԱԿՈՒՄԸ

Յունիս 28-ին Վեհափառ հոր նախագահությամբ Մայր Աթոռի մէջ տեղի ունեցաւ Գեորգեան ճեմարանի ուսումնական տարւան փակման հանդիսութիւնը: Ներկաները ողջունեց Գեորգեան ճեմարանի և Սևանի Վազգէնեան հոգևոր դպրանոցի տեսուչ Հոգեշնորհ Տ. Շահէ ծայրագոյն վարդապետ Անանեանը: Հայր Սուրբը անդրադարձաւ ճեմարանի ունեցած նշանակութեան, արձանագրեց, որ 2023-2024 և գալիք 2024-2025 ուսումնական տարիներուն պիտի նշուի Գեորգեան հոգևոր ճեմարանի հիմնադրութեան մեկուկէտարեայ յոբելեանը: «Հայոց Սրբութիւն Սրբոց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում հիմնադրուած ու այդ կենսաւետ աւիշից սնուող այս հաստատութեան պատմութիւնն այլևս չափուելու է դարերով...: Գեորգեան ճեմարանի հիմնադիր Գեորգ Դ Մեծագործից մինչև ազգիս Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ Շինարար հայրապետների խնամող շնչով ու հեռահայեաց տեսիլքով է կերտուել և կերտուում դարաւոր այս աւանդոյթը, նրանց հայրական շունչն է, որ հաստատուն է պահում մեր բոլորիս սիրելի Գեորգեան ճեմարանը» ըսաւ Հայր Շահէ: Ճեմարանի երգչախումբի կատարումներէն ետք դասախօսներու անունով խօսք առաւ Պրն Արսէն Յարութիւնեան, իսկ ուսանողութեան անունով՝ 6-րդ լսարանի սան՝ Բարեշնորհ Տոնտ սարկաւազ Ղազարեանը: Վեհափառը պարզնէր յանձնեց ուսման մէջ բարձր առաջադիմութիւն արձանագրած ուսանողներուն: Նորին Սրբութիւնը անդրադառնալով ճեմարանի 150-րդ տարեդարձին ըսաւ. «Մեծ յոբելեանը մէկ անգամ ևս մեզ յիշեցնում է հոգևոր-կրթական հաստատութիւնների կոչման ու առաքելութեան և դարաւոր աւանդների պահպանութեան կարևորութիւնը: Հիմնադիր Գեորգ Դ Հայրապետը կրթութեան մեծ ջատագովն ու իրախուստդն էր, առաւել ևս՝ հոգևոր կրթութեան,

որը պայմանն է բարոյական արժէքներով առողջ հասարակութեան կազմաւորման, մարդկային կեանքի աստուածօրհնեալ ընթացքի»: Հայոց Հովուապետը ընդգծեց նաև հոգևորականներու առաքելութեան կարևորութիւնը ներկայ ժամանակներուն մէջ. «... Անտարակոյս, անձնփրկ, բոլորանուէր ծառայութեամբ ու սկզբունքային կեցուածքով պիտի լուծումներ ստանան մեր ժողովրդի առջև ծառայած ներկայ բարդ ժամանակների խնդիրները, վերացունեն մոլորեցնող գործողութիւններն ու երևոյթները և յաղթահարունեն աստուածամերժ ու կորստաբեր ընթացքները հայրենական մեր կեանքում»: Նորին Սրբութիւնը նաև մաղթեց, որ Բարձրեալն առաւել պայծառացնէ ճեմարանականներու միտքն ու հոգին, ամուր պահէ հաւատքը և աննահանջ ժողովուրդին ու հայրենիքին ծառայելու սրբազան կոչումը:

ԳԻՐՔԻ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍ

ՀՈՎԱՆԱԲՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն
Արքեպիսկոպոս Նսանդեանի
Առաջնորդ Աւստրալիոյ եւ Նոր
Չելանտայի Հայոց Թեմին

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

Աւստրալիոյ եւ Նոր Չելանտայի
Առաջնորդարանին

ԳԻՐՔԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆԷ

Նշան Սարկաւազ Պատմաճեման
Դիւանասպետ Առաջնորդարանի

Տեղի կ'ունենայ

ՈՒՐՔԱԹ 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2024-Ի
Էրեկայեան Ժամը 7-ին

Սուրբ Յարութիւն Մայր

Եկեղեցւոյ Էակարեան Սրահին Մէջ
- ՉԱՅՈՒՈՒՆ

Աւարտին Գիրքերու

Ստորագրութիւն Հեղինակին Կողմէ
եւ Հիւրասիրութիւն

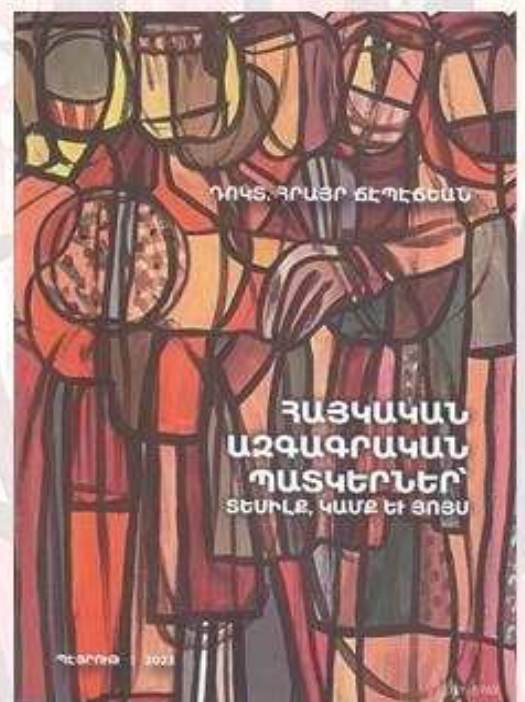
Հրատարակուած է

Աւստրալահայ Համայնքը
Սուսքը Ազատ

**«ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ
ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ –
ՏԵՍԻԼՔ,
ԿԱՄՔ ԵՒ ՅՈՅՍ»**

Հեղինակ՝
Դոկտոր
Հրայր Ծէպէճեան

DIOCESAN NEWS

Saturday 1 June – Accompanied by Reverend Father Avetis Hambarzumyan, His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian attended Masha Mnjoyan's concert at Sydney's Orpheum Theatre in Cremorne tributing Whitney Houston songs. Masha, who has become an increasingly popular artist in the last five years amongst Australian Armenians in particular and similarly in Australia thanks to her vocal talent, presented a high-quality concert. The audience proudly appreciated Masha's talent, which she was able to use to interpret Whitney Houston's original songs with excellent precision. Paros editorial office congratulates Masha for all her achievements, which she has reached with the support of another Armenian lady, Anna Hovhannisyan.

Sunday 2 June – The Divine Liturgy was celebrated in the Holy Resurrection Church, with the celebrant being Reverend Father Avetis Hambarzumyan. It was the Feast of Holy Etchmiadzin. A Patriarchal Blessing was held under the solemnity of His Eminence. Deacon Leon Esibov, who is the Chairman of the Parish Council of the Holy Resurrection Church in Seattle, USA, arrived at the Church directly from the airport. The Deacon served at the altar throughout the Divine Liturgy and His Eminence introduced him to the congregation.

Tuesday 4 June – In the morning, accompanied by Chancellor Nishan Basmajian, Archbishop Najarian participated in the bi-annual meeting of the Heads of Churches of the NSW Ecumenical Council, which took place in the newly built Indian Bethel Mar Thoma Church, Horsley Park. After the opening prayer of Very Reverend Father Anastasios Bozikis, the Chairman of the Council, and the welcome of the host Reverend Eapen Mathew, the meeting proceeded to discuss the agenda. The General Secretary David Rose presented the report on the Council's half-yearly activity and the meeting participants found it valuable. They each gave an update in relation to the activities of their respective Churches.

The Council's New Strategic Plan proposed by the Executive Committee was also presented to the meeting, the content of which was approved by everyone. During the break, Reverend Eapen Mathew led the congregation to Bethel Mar Thoma Church and gave an explanation about the Church and the Mar Thoma ritual, which is performed in the Malayalam language. Reverend Dr. Manas Ghosh, Pastor of the Wahroonga Uniting Church, presented an address to the congregation on the topic "The importance of inter-religious dialogue" (Importance of Interfaith Dialogue). At the direction of His Eminence, we publish the interesting report of Reverend Dr. Ghosh in the English section entitled: Importance of Interfaith

Dialogue, (see page 21). An exchange of opinions took place and constructive suggestions were made. This successful meeting was closed with the prayer of His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian.

Tuesday 4 June – Two weeks after the Diocesan General Assembly, the monthly Diocesan Council meeting was held in the evening under the presidency of Archbishop Najarian. The participants heard the monthly reports and proposals of His Eminence, Parish Priests, and Chairpersons of the three Parish Councils in Australia. A general assessment was made of the Diocesan Assembly held in Melbourne on 18 May 2024. Reflecting on the cocktail function held in honour of the “Friends of the Diocese”, the meeting participants expressed satisfaction and praised the organisation of the event. They also expressed their appreciation for the work performed on behalf of the Diocese in the community and in ecumenical fields.

Wednesday 5 June – Before noon, His Eminence presided over a consultative meeting held between representatives of the Diocesan Council, the Diocesan Properties Council and the Ararat Centre Committee. The meeting decided to implement a program in relation to the revitalisation of the Ararat Centre.

Wednesday 5 June – Accompanied by Chancellor Nishan Basmajian, His Eminence enjoyed the hospitality of the Head of the Coptic Church Bishop Daniel at the *Kickin Inn* restaurant. Most of the church leaders of AMEC were present. In the atmosphere of Christian love, the heads of churches discussed various issues related to the Christian Churches of the Middle East and made constructive and practical proposals. A topic of discussion was the upcoming celebration of the 1700th anniversary of the Ecumenical Council of Nicaea in 2025. Let's remember that it was at that Ecumenical Council that the Nicene Creed was ratified (Faith in one God...). This gathering was a valuable initiative by Bishop Daniel.

Saturday 8 June – His Eminence, as the Pontifical Legate of India and the Far East, upon the invitation of the guardian body of Singapore’s St Gregory the Illuminator Armenian Apostolic Church, travelled to Singapore and celebrated Holy Mass on Sunday, 9 June 2024, in the presence of a congregation of about fifty faithful. His Eminence also performed a baptism. He returned to Sydney on 11 June.

Saturday 8 June – Representing Archbishop Najarian, Chancellor Nishan Basmajian attended a lunch organised by the Eastern Christian Welfare Australia (ECWA) in the hall of the Melkite Catholic Diocese located in Greenacre, to welcome those families who immigrated from Syria and Lebanon within the last six months. This institution operates under the

auspices of AMEC, whose responsible representative is Monsignor Parsegh Sousanian. The Monsignor gave a speech of welcome, and on behalf of AMEC, the Chairman, His Grace Bishop Robert Rabbat, gave an encouraging and educational address. Also present were Chaldean Archbishop Amel Shamon Nona, Metropolitan Basilios Kodseie of the Antiochian Orthodox Church, Father Ena of the Ancient Church of the East, and Reverend Marcelino of the Maronite Church.

Tuesday 25 June – On the occasion of WCC General Secretary Reverend Dr. Prof Jerry Pillay’s visit to Australia, a special Ecumenical Prayer Service was organised by the NSWEC at St Stephen’s Uniting Church, Sydney, where Dr. Pillay gave an inspiring sermon. A number of people from different faiths attended the service. His Eminence Archbishop Najarian, accompanied by Reverend Father Avetis Hambardzumyan, attended and read the Gospel of the day. The event was followed by a reception in honour of the guest.

Wednesday 26 June - The online lecture organised for the month of June by the Diocese took place under the auspices of His Eminence on the topic: "A Virtual Tour of Jerusalem". The lecture had a touch of ecumenical character given that around fifty of the participants were Armenians and non-Armenians, from various cities: Sydney, Melbourne, New Zealand, Armenia, Beirut, Europe and others. Presenting the subject in English, directly from New York was Dr. Professor Roberta Ervine.

After the opening prayer of Archbishop Najarian, the master of ceremonies, Deacon Nishan Basmajian, introduced the lecturer. Dr Roberta Ervine, professor of Armenian studies, teaches Armenian Church History and Theology and modern and classical Armenian languages at St. Nersess Armenian Seminary in Armonk, New York. She had the good fortune to be a long-time disciple of the late Archbishop Norayr Bogharian, curator of manuscripts for the Armenian Monastery of St. James in Jerusalem, and of Bishop Guregh Kapikian, Overseer of the Status Quo in the Holy Places for the Armenian Patriarchate. Dr. Ervine also taught in Jerusalem's Srspots Tarkmanchats School, and lectured at other institutions, including the Hebrew University of Jerusalem. She returned to the US and joined the faculty at St. Nersess Seminary. Her primary research-interests are in the history of Jerusalem's Armenian community, medieval Armenian Church history, and patristic expressions of Armenian spirituality. Dr Ervine holds a doctorate from Columbia University, New York, where she was a student of the late Nina Garsoian, a French born Armenian-American historian, specializing in Armenian and byzantine history. BTW Dr Garsoian

lived 99 years, she passed away in 2022. Dr Ervine is author of numerous books, among others "Worship Traditions in Armenia and the Neighbouring Christian East", "The Blessing of Blessings", "The Armenians in Jerusalem and the Holy Lands" etc. For a continual one hour, the Professor enchanted the participants with her expert explanations, who in turn asked questions and expressed their appreciation. The lecture ended with the Primate's sincere words of gratitude, imparting his blessings and a concluding prayer. To learn about the details of the lecture, we highly recommend clicking on the following link [Virtual Tour of Jerusalem.mp4 - Google Drive](#) to view it. Enthusiastic about the prevailing positive atmosphere, Dr Ervine promised to present a second "Virtual Tour of Jerusalem" in the coming months. The Paros editorial team, which participated in the lecture in its entirety, greatly appreciates Dr. Ervine's vast knowledge about Jerusalem and with her multifaceted lectures, makes them relevant to Armenians and non-Armenians alike.

REVEREND DR MANAS GHOSH'S ADDRESS
at the NSWEC Heads of Churches Meeting
Bethel Mar Thoma Church Horsley Park
4 June 2024

Good morning everyone.

In my presentation first, I would share with you my background, which was very important in my formative days. Then I would say a few words about my theological understanding of interfaith dialogue and work. Then I will share with you some of the interfaith works that I am involved with and why it is important.

I begin with a personal story.

Among many childhood memories a particular one is deeply imbedded in my mind, and that is of my mother at prayer at early mornings every day. She used to pray several times every day. But the morning ones were very special.

Sitting cross-legged on her bed, with folded hands and closed eyes – she just immersed herself in deep commune with God.

Well, you might say, what's so special about it?

It was special because while she prayed, I could hear the recitation from the Quran from the local mosque. It's the azan, the Muslim call to prayer. And at the same time, I could hear the melodious chanting from a nearby temple. The confluence of prayers from three religious streams made my early mornings very special. It was almost heavenly.

I grew up in one of the most multicultural, multilingual and multi religious country in the world. India. On our left lived a Burmese Buddhist family and on the right a Jain family. Our milkman was a Hindu. Our butcher was a Muslim. Our baker was a Jew. Our school bus driver was a Sikh. Our school and our neighbourhood were like mini-United Nations. We enjoyed one another's company, hospitality, festivals, and shared one another's joys and sorrows, hopes and aspirations.

I come from a devout Christian family, and it always had room for the "others" and an open spot at the table. In those early years we were handed a lesson by our parents on how to see in a multireligious society the many fine distinctions in people and yet at the same time appreciate the common humanity we share.

From that early age I started learning that rather than being held back by fear of difference whether religious or cultural or racial, life was much more interesting and enjoyable when you crossed the borders of predictable knowledge and discover the beauty of difference. The many shades of human creativity, problem solving, thinking, singing, dancing, art, music, food, work and play, make our human family a wonder to behold.

Those experiences taught me that whatever it means to be a Christian – and obviously there are a lot of opinions on that today — there must be a vulnerability to reach outside and create space for people, regardless of their race, religion, orientation and all those shallow divisions. It was rooted in the generous act of grace of God reaching out to the world. We were taught by our family to model that same inclusive invitation.

After high school when I started university, I maintained those principles of life that were taught and practised at home and in our neighbourhood. During my university days I joined the *Student Christian Movement of India*. It was a great Again, there was no barrier between us. They joined our meetings, seminars, conferences and work camps. It was a great time of learning and building interfaith relationship.

That's the background I come from – multiracial, multilingual, multireligious – and yet the differences were respected, celebrated and used for the common good, rather than feared and separated.

I studied theology both in India and Australia. At this point I would like to share with you briefly my theological understanding of interfaith relationship.

There are basically three theological positions when it comes to interfaith relations.

First is the position of Exclusivism.

It holds that there is no salvation outside Christ. Christianity is the only religion, the only truth and the only way, and all other religious claims are false and invalid.

While most exclusivists hold this position there are some who believe that some non-Christian religions also contain elements of truth. For example, Leslie Newbigin, a former British missionary and Bishop of South India wrote, “*anyone who has had intimate friendship with a devout Hindu or Muslim would find it impossible to believe that the experience of God of which his friend speaks is simply illusion or fraud.*”¹

While the strength of the exclusivist position is the unswerving affirmation of Jesus Christ as Lord and Saviour, its weakness is the

tendency to place boundaries around the love of God and to deny the generosity of God enacted in Jesus. It’s elitist. It’s like the saying ‘my way or highway.’ This position makes it difficult in building interfaith relationship.

The second position is Inclusivism. It’s the belief that God is present in other religions, but it is Christ who saves their adherents. It was popularised by the kindness, God’s mercy, God’s fidelity, God’s abiding presence, and God’s saving grace know no boundaries.

This recognition has resonance with the *Second Vatican Council’s* Declaration on the Relationship of the church to Non-Christian Religions which is called *Nostra Aetate*. It’s actually the 60th anniversary of *Nostra Aetate*. It states, “*The Catholic church rejects nothing of what is true and holy in these religions [Judaism, Islam, Buddhism, etc.]. It has a high regard for the manner of life and conduct, the precepts and doctrines which, although differing in many ways from its own teaching, nevertheless often reflect a ray of that which enlightens all men and women.*”

The declaration goes on: “*The church, therefore, urges its sons and daughters to enter with prudence and charity into discussion and collaboration with members of other religions. Let Christians, while witnessing to their own faith and way of life, acknowledge, preserve, and encourage the spiritual and moral truths found among non-Christians together with their social life and culture.*”

This sentiment is shared by an eminent Canadian theologian Douglas John Hall. In an article, “*Confessing Christ in a religiously pluralistic context*”²

Hall suggests that a sober recognition of the fact that the church no longer holds the power it once held during the long period of its ‘Constantinian Captivity’ can be the beginning of a life-enhancing relationship with non-Christian religions. “*We are now,*” he suggests, “*in the biblically normal situation that includes a plurality of religions and or quasi-religious alternatives*”. Hall suggests that for the last sixteen centuries, Christians have seen themselves to be the sole bearers of truth, the natural rulers over people, and the sole upholders of the good life. We now know that we share this planet with other faith communities who also believe with intensity, and who have cultural values and styles of living with their own integrity and beauty.

¹ Rowe, *op.cit.* p. 17; Leslie Newbigin, *The Gospel in a Pluralist Society*, Eerdmans, 1989. p.17f.

² In Walter Brueggemann and George W. Stroup, (eds), *Many Voices, One God: Being faithful in a pluralistic world*, Westminster, John Knox Press, 1998.

Now, if you are a spiritual descendant of Methodism, then you might well remember what John Wesley said. He cautioned about the pride that comes from thinking that others have nothing to teach us, most especially those with whom we strongly disagree.

I love and respect people from all faith and no faith and it's grounded on Jesus' command – "*Love your neighbour.*" It is the Christian imperative. When Jesus said "*Love your neighbour*" he didn't mean that we love only our Christian neighbours.

When I came to Sydney I was delighted to see its diversity. It is now one of the most multicultural, multilingual and multireligious society among the developed nations. In Sydney I have lived and worked in Auburn, Arncliffe, Bexley, Rockdale, Lindfield, Parramatta, Winston Hills and now living in Wahroonga. This diversity is amazing, and as I said earlier, it is to be enjoyed, celebrated and used as 'social capital' to build harmony and peace and to do the 'common ethical good' for our communities and the world.

This diversity challenges us as Christians to discover the true nature of Jesus' command to '*love your neighbour*' without any hint of crusading fervour, or triumphalism or rudeness towards the adherents of other faiths. It challenges us to love and respect them the way Jesus loved and respected them. And it has wonderful potential to offer Jesus' hospitality, forgiveness and care for the 'other'. Who we are speaks louder than our words. Many of us may never speak directly of Jesus in our meeting with people of other faiths but our way of being with them is itself our confession.

We also need to engage in dialogue because of Jesus. Jesus spoke with the 'others' – the Samaritans, the Syrophenicians and the outcaste of his society. He even admired their faiths and actions, even to the point of exemplifying them, for example, "The Good Samaritan". His example should lead us to value all people, to discover their insights, and work with them for a better world. And how much it is needed in our world today when we witness so much sectarian violence across the world.

Pope Francis said, "*The walls which divide us can be broken down only if we are prepared to listen and learn from one another. We need to resolve our differences through forms of dialogue which help us grow in understanding and mutual respect. A culture of encounter demands that we be ready not only to give, but also to receive.*"

And that needs humility. The humility to believe that the "other" has something worthwhile to say, and to entertain his or her point of view and perspective. It needs the humility to believe that we do not own God, but God owns us, ALL of us. This humility doesn't demand that you must renounce your faith, your ideas, your traditions, but the arrogant claim that they alone are valid or absolute. Martin Buber (1878 - 1965), the famous Jewish Philosopher once said, '*When two people relate to each other authentically and humanly, God is the electricity that surges between them.*'

From my study, observation and experience I have found that the values of the world religions are not much different, if not the same. Love, compassion, kindness, forgiveness, justice and peace are not just Christian monopolies. They are there in other faiths as well, as there are practitioners of those values.

I believe that God's grace is revealed in God's deep concern for the very real issues of our world today – the issues of poverty, justice, equity, climate change, care for the planet, violence and war. God's grace is also revealed in the way God chooses to actively work in this world, calling all people to work with him to ensure a better and more sustainable life for all – including future generations.

In my interfaith ministry I work on those common values to fulfil the mission of Jesus Christ: "*to bring good news to the poor; to proclaim release to the captives and recovery of sight to the blind, to let the oppressed go free, to proclaim the year of the Lord's favour.*" (Luke 4:18-19).

In my interfaith work and particularly when it comes to building harmony and peace in our diverse communities, I subscribe to Hans Kung's axiomatic saying: "*No peace among the nations without peace among the religions. No peace among the religions without dialogue between the religions. No dialogue between the religions without investigation of the foundation of the religions.*"

I guess no one present at this gathering believes that religion is the sole cause of conflict in the world. At the same time neither would deny that religion often adds passion and fuel to the conflict. However, I believe in

every fibre of my being that all religions have lots to contribute to global peace. So, it's important that we take seriously what Hans Kung said.

We all are aware of what's happening locally and globally – hatred towards one another resulting in violence and death. So, I believe it is vitally important to build interfaith relations through dialogue if we are serious about building a harmonious and peaceful world.

It is now over three decades that I am involved in interfaith work in Sydney in different capacities. I chair the NSWEC's Interfaith Commission, Chair the Abraham Conference Organising Committee, Organiser of the Jewish-Christian Dialogue, Member of the NSW Religious Affairs Council, Organiser of Sydney's largest Interfaith Peace Service on the *International Day of Peace* (21 September) for more than twenty years, involving sixteen different religions and with average three hundred people in attendance; I have lectured at the Charles Sturt University for many years, I have given leadership to Uniting Church's Relationship with Other Faith Committee both at the state and national level. I organise *Pilgrim Visits* to places of worship of different faiths initiating dialogues. I organise Multifaith Prayer Vigils during natural and human made catastrophes both locally and globally.

From my experiences I can humbly say that interfaith works in Sydney are making some tangible inputs in local communities. It is promoting greater understanding of one another, fostering friendship and respect for and acceptance of one another, and building harmony and peace, and the zeal to working together for common good. Finally, may I share with you what I have gleaned from my experiences of working for over three decades, as principles for interfaith dialogue and work.

In order to building good interfaith relations, one must be open and honest to one another and connect as equals. We must be aware of the potential bias and misunderstanding. It is not just what we say, that matters, but how we are heard matters as well.

We must have a desire for deep listening with compassion, a desire to seek and explore shared interests through inquiry. There should also be opportunity for reflection and transformation.

We must agree to disagree respectfully, i.e. not to seek to convert the other to our own point of view, but rather to seek to enhance one's own understanding through hearing the other's perspective and be authentic in one's own position, integrity and faith position.

There is also need to have agreed understandings of proceedings and actions. And I stress on action because when we work together for common good barriers breakdown and friendship flourishes, and we learn from one another.

In conclusion I would like to share with you a story that I heard as a child from my mother.

It's the story of a sage, who was famous for his wisdom. Students from all over used to come to him to learn.

After spending a few years of learning, one day two students came to him and asked him to take the final test.

The sage asked them a simple question, "How would you know that the darkness of the night is over, and the light of the new day has dawned?" One student was quick to answer.

He said, "When from a distance you can distinguish between a peach tree and an apple tree, you would know that the darkness of the night is over and the new day has dawned."

The sage nodded his head in disapproval.

Then the second student answered, "When from a distance, you will be able to distinguish between a dog and a sheep, you will know that the darkness of the night is over and the light of the new day has dawned."

The sage nodded his head again in disapproval. The students were eager to know the right answer.

And the sage said, "Until you look at someone's face and don't see in him or her, the face of your brother or sister, no matter what time of the day or night it is, it is still dark."

Thank you.

INTERVIEW WITH MR STEPAN KERYASHARIAN ON THE ARARAT CULTURAL CENTRE

A few years ago, the Diocesan Council took over a long term lease of the Ararat Cultural Centre located in Frenchs Forest. The Centre has been completely renovated and is available for hire to the general public and, more specifically, for the use of Armenian organisations and families. Paros conducted an interview with the Vice-Chairman of the Diocesan Council, Mr. Stepan Kerkyasharian, to discuss the Ararat Centre.

Paros – Mr Kerkyasharian, can you give us a brief explanation about the past of Ararat Centre?

Mr Kerkyasharian – The Centre belonged to the Ararat Organisation which was established by Armenians who had migrated from Turkey. It was a vibrant sports and cultural organisation which had a football team too. Unfortunately its membership declined to the extent that it did not have enough members for the organisation to carry on or meet the ongoing expenses of the centre. It was on Crown land leased from the government.

Paros – Few years ago the Diocesan Council took over the Centre. What was the purpose?

Mr Kerkyasharian - The Diocesan Council decided to take over the lease rather than let it lapse. Particularly taking into account that the Church did not have a relatively large hall and that there was a significant number of Armenians living in Forestville, Frenchs Forest, Davidson and the surrounding areas.

Its decision seems timely given that the major Armenian Community centre is also closed for a few years.

The Diocese has renovated the hall and made it available to all members of the Community in the area to hire at a reasonable and affordable price to hold community events but particularly to the Armenian Community organisations so that they can have a reasonably large venue for their events, meetings or family functions.

Paros – How do you encourage the Armenian organisations to use the centre?

Mr Kerkyasharian - Two Armenian organisations are already using the venue on a regular basis: The Armenian Seniors Association and the Armenian Community Welfare Centre.

The Diocesan Council will make the centre available to Armenian Community organisations at a special rate which essentially covers only the expenses. The Council encourages all Armenian organisations to consider this as their centre. It is ready to make it available on an ongoing basis for regular events such as choir practice, scouting, debating, lectures, dinners, social events, etc. With the Centre overlooking the Ararat Reserve below, it

makes it an ideal location for sporting associations to utilise the field for training and a social facility for parents and families to gather.

Paros – What are your general expectations as well as your plans?

Mr Kerkyasharian - The Diocesan Council wants this to be a gathering place where any member of the Armenian Community can drop in to meet friends or have a cup of coffee; families to hold lunches or dinners for their extended family members on special occasions such as anniversaries, birthdays etc.; Community organisations to hold special events to celebrate Armenian traditional festivals such as Michink, Hampartzum, Vartavar etc.

Paros – Your message to our readers.

Mr Kerkyasharian - Use the centre so that your children can have a place to congregate in an Armenian environment.

Interview conducted by Nishan Basmajian

Get Well Wishes

His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, Diocesan Council, Properties Committee, Parish Councils and the Paros Editorial team, wish Mr Vahan Batmanian all the very best as he recuperates from his recent surgery.

As a former Chairman of the Diocesan Council, Mr Batmanian and his family's great legacy in our churches have left a footprint throughout the years.

We extend our sincere well wishes for Mr Batmanian's good recovery and remain prayerful for his return to better health.

Get Well Wishes

His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, Diocesan Council, Diocesan Ladies Guild and the Paros Editorial team convey their very best wishes to Mrs Maral Kharadjian-Kopsias, a valued member of our Ladies Guild, who also underwent surgery this month.

We pray for Mrs Kopsias' speedy recovery and return to good health with God's guidance and patience. We truly look forward to welcoming her back soon with her vibrant participation in diocesan life.

In Sympathy

His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, Diocesan Council and the Paros Editorial team join the church community to express our deepest condolences to Holy Resurrection Church Parish Councillor Mr Vasken Amirzaian and the Amirzaian family on the sad passing of their brother Kevork Amirzaian on Sunday 16 June aged 58 years after succumbing to illness.

The funeral, presided by His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, was held on Thursday 27 June and the internment took place at Rookwood Cemetery's Armenian Section.

May Almighty God bless the soul of the deceased who was the father of two children and grandfather of four, and may the Holy Spirit console the family's grieving hearts at this difficult time.

Prayers and incense imbued in his memory.

Parish News

WENTWORTHVILLE, SYDNEY Armenian Apostolic Church of Holy Trinity

Sunday 2 June – Reverend Father Miuron Avedisian conducted Holy Mass and delivered the day's relevant sermon on the Feast of the Mother See of Holy Etchmiadzin. The parishioners returned to their homes blessed by their participation in the blessed sacraments. In the evening Father Miuron departed Sydney to participate in the three-week Accelerated Priests Training Program at the Mother See of Holy Etchmiadzin with other clergymen throughout the worldwide dioceses.

Sunday 9 June – Reverend Father Avetis Hambarzumyan celebrated Holy Mass. The parishioners enjoyed the sermon about the life of Jesus, according to Bible reading from St. Mathew (12:1-8)

Sunday 16 June – Divine Liturgy was celebrated by His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian during which he delivered a very interesting sermon about St Gregory the Illuminator stating that details about his death around 325-326 are brief. He explained how his son Bishop Aristakes participated in the first International Ecumenical Council of Bishops in Nicaea, the 1700th anniversary

of which will be celebrated next year all around the world by all Christians. Among the 318 Bishops who attended the Conference, the Armenian Bishop's signature is on The Nicene Creed which we recite during every Holy Mass together with the whole congregation. The Archbishop then spoke extensively about St. Gregory the Illuminator, who we remember in our prayers and whose paintings and relics are revered in many churches and monasteries around the world. Let us remember him as the first Armenian Saint

and Bishop, and ask for his intercession to change our weaknesses to spiritual strength, badly needed these days.

Sunday 23 June – Reverend Father Bartev Karakashian celebrated Holy Mass and delivered the day's sermon on the Parable of the Weeds when Jesus explains that the Kingdom of Heaven is like the field where a man sows good seeds and the enemy sows weeds among the wheat. Let the wheat and the weeds grow together until harvest, Jesus says. The harvest workers will then pull up the weeds first and burn them, then gather the wheat and put it in the barn.

Sunday 30 June – Father Bartev conducted Holy Mass and delivered a sermon about the miracle when Jesus fed five thousand not counting the women and children, by multiplying five loaves and two fish; with twelve full baskets left over.

Marie Claire Torossian

PLANT YOUR LEGACY ON THE TREE OF LIFE

FRIENDS OF THE DIOCESE *Sharing the Spirit of Endowment*

The Friends of the Diocese Program has been established to ensure the Diocese has sufficient operating funds to maintain and sustain its programs which include outreach to mission parishes, Christian education, youth initiatives, community-building, and ecumenical relations.

The Program welcomes endowments, a promise to commit an annual amount to support the work of the Diocese. This commitment demonstrates you care passionately about our Armenian Apostolic Church and the Diocese's leadership role in our community.

As a Friend of the Diocese we invite you to join us on various occasions at the Diocesan Centre so together with like-minded heads and hearts we can share reports and discuss the path of the Diocese.

Join us on the 'Tree of Life Cross' in the foyer to give life and purpose to this beautiful building as a Friend of the Diocesan Centre.

Friends of the Diocese Program

Golden Leaf \$5,000 p.a.
Silver Leaf \$2,000 p.a.
Bronze Leaf \$1,000 p.a.
Supporter \$ 500 p.a.

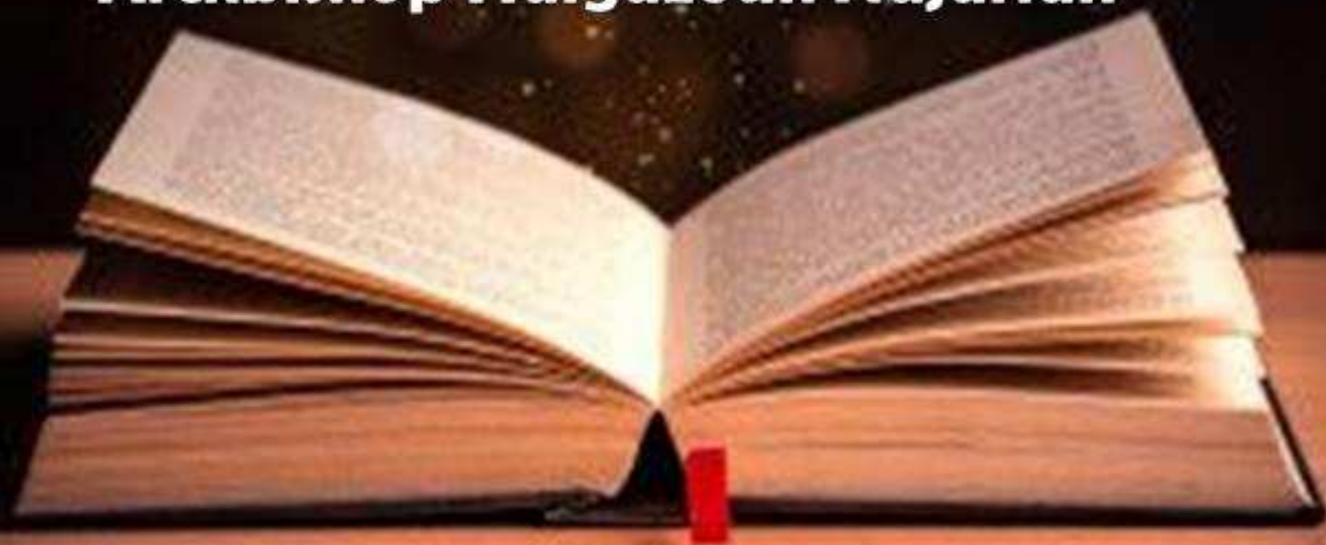
Contact:

Nishan Basmajian
diocese@armenian.com.au
+61-2-9161 4000

**Join Our Weekly
Ladies Bible Study & Fellowship Group
every Thursday morning
from 11.00 a.m.
at the Diocesan Centre
11 Chatswood Avenue, Chatswood**

**Sessions are led by
His Eminence
Archbishop Haigazoun Najarian**

**FOR MORE INFORMATION CONTACT
THE DIOCESAN OFFICE ON 94198056**

MONTHLY YOUTH BIBLE STUDY

Join us as we explore the meaning behind Bible passages and discuss questions about faith and religion together.

Third Wednesday, Every Month @ 7pm!

Edgarian Hall, 10 Macquarie Street, Chatswood

2024 Dates

19 Jun

21 Aug

16 Oct

17 Jul

18 Sep

20 Nov

*Save the dates in your calendar
by scanning here -->*

ARARAT CULTURAL
CENTRE

Presents

DINNER PARTY
2024

SATURDAY **13** AT 6:30 PM
JULY

ARARAT CULTURAL CENTRE
3 GRATTAN CRESCENT
FRENCHS FOREST NSW 2086

ADULTS - \$75.00 KIDS - \$35.00

INCLUDES THREE COURSE MEAL,
WINE AND SOFTDRINKS

FOR ALL BOOKING ENQUIRES PLEASE CONTACT:

HILDA: 0416 232 171

ROSE: 9402 0982

NICK: 0401 868 911

BOOK LAUNCH

UNDER THE AUSPICES

of

His Eminence

Archbishop Haigazoun Najarian

Primate of the Armenian Diocese of
Australia and New Zealand

ORGANISED

by the

Diocese of the Armenian Church of
Australia and New Zealand

BOOK PRESENTED

by

Deacon Nishan Basmajian
Chancellor of the Diocese

To be held on

FRIDAY 6 SEPTEMBER 2024

at 7.00 p.m.

Armenian Apostolic Church
of Holy Resurrection - Chatswood

Book Signing by the Author
and Reception to follow

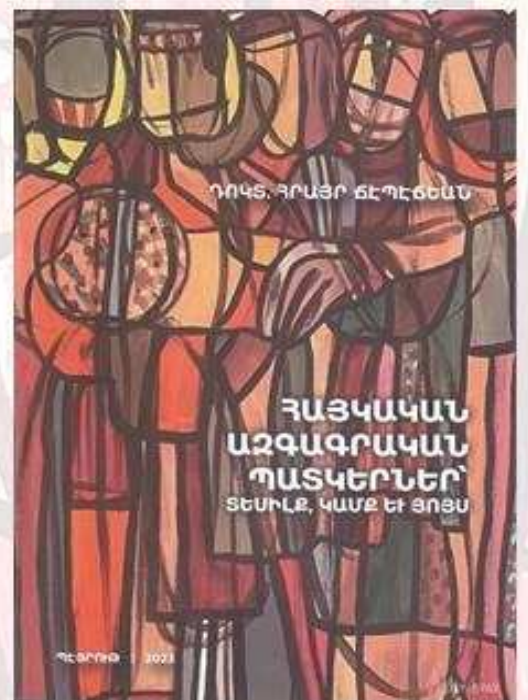
Our community is warmly welcome
to attend
Admission is free

"ARMENIAN ETHNOGRAPHIC INSIGHTS - VISION, WILL AND HOPE"

Author:

Dr Hrayr Jebejian

SCAN FOR VIDEO TOUR

PERFECT FOR PARTIES,
FUNCTIONS, LECTURES
& CLASSES

ARARAT CULTURAL CENTRE

- Newly Upgraded Hall
- Seats 120 People
- Full Commercial Kitchen
- Outdoor Entertainment Area
- Multimedia System
- Men's and Women's Bathrooms
- Air Conditioning
- Free Parking
- Hall Area 190m²

3 GRATTAN CRES, FRENCHS FOREST NSW 2086

FOR ALL ENQUIRES PLEASE CONTACT:

EMAIL: ARARATCULTURALCENTRE@GMAILCOM

PHONE: 0401 868 911

ARMENIAN COMMUNITY WELFARE CENTRE

We provide a range of services that cater to various demographic groups in the community.

Some of our services are funded by the Department of Health under the Commonwealth Home Support Programme CHSP.

ACWC is a Not-for-Profit Organisation and a Public Benevolent Institution and has endorsement as a deductible gift recipient.

CONTACT

02 9419 6394
0402 818 421

welfare@armenian.com.au
www.armenianwelfare.com.au
📍 @ACWCNSW

10 Macquarie Street,
Chatswood NSW 2067

SOCIAL SUPPORT GROUP

This support is provided to people aged 65+, these structured activities are provided in a group-based environment and designed to develop, maintain and support social interaction and independent living.

*Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday
9:30am to 1:30 pm Edgarian Hall, Chatswood.*

*Monday and Friday 9:30am to 1:30 pm
Batmanian Hall, Wentworthville.*

Group Excursions

SOCIAL SUPPORT INDIVIDUAL

This assistance is provided to frail aged individuals or couples aged 65+, either in the home or while accessing community services.

Services include:

- visiting services
- telephone and web-based monitoring
- accompanied activities.

CENTRE BASED RESPITE

This care is available to CHSP clients aged 65+. This service benefits the client's carer through providing supervision and assistance to the frail older client. The carer may or may not be present during the delivery of the service.

DOMESTIC ASSISTANCE

Domestic Assistance is normally provided in the home and refers to:

- general house cleaning
- linen services
- unaccompanied shopping (delivered to home).

TRANSPORT SERVICES

Direct transport services where the trip is provided by a worker or a volunteer.

MEALS SERVICES

Meals prepared and delivered to the client's home.

FLEXIBLE RESPITE

To support and maintain care relationships between carers and clients, through providing quality respite care for frail aged people, so that the carers can take a break.

REFERRAL SERVICES

We assist with referrals to My Aged Care and support you with the application and assessment processes.

WOMEN'S GROUP

Our Women's Group is for all participants who would like to strengthen social connectedness, make new friendships, establish networks and foster personal development.

Friends of the Diocese

Archbishop Haigazoun Najarian
 Mr & Mrs Zaven Henry & Crista John
 Mr & Mrs Sarkis & Alice Der Bedrossian
 Mr & Mrs Kevork & Marina Tchaprazian
 Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian
 Mr & Mrs John & Taleen Marcarian
 Mr & Mrs Stepan & Hilda Kerkyasharian
 Mr & Mrs Garo & Maral Simonian
 Mr & Mrs Aris & Anahid Elyanian
 Mr & Mrs Allan & Margaret Grigor
 Kharadjian Family
 Holy Resurrection Church

Dr & Mrs Garo & Laura Artinian
 Mr John Nazarian
 Mr & Mrs Hagop & Seta Der Tateossian

Mr & Mrs Diran & Virginia Vahratian
 Mrs Ello Meguerditchian,
 Alexander & Robert Yaghljian Family
 Mr & Mrs Amen & Karine Baghdasarayan
 Mr & Mrs Michael & Helen Carapiet
 Mr & Mrs Hagop & Salpy Yeldejian
 Prof & Mrs Aram & Shery Minasian
 Mr & Mrs Hayrig & Harriet Andriasian
 Mr & Mrs Hovig & Mima Barsoumian
 Mr & Mrs Movses & Lilit Injekikian
 Mr & Mrs Jack & Rita Nercessian
 Mrs Vartiter Nercessian

Dr & Mrs Assadour & Gracy Ekmejian
 Mr & Mrs Vicken & Arsho Kaloghlian
 Mr & Mrs Zaven & Marianne Yaghljian
 Mr & Mrs Hagop & Arax Kijjian
 Mr & Mrs Gevik & Shoghik Avetian
 Mr & Mrs Jack & Mary Terzian
 Mr & Mrs Greg & Janet Kouchkrian
 Mrs Maro Sarkissian
 Mrs Makrouhi Kortian

&

Our Anonymous Donor Friends

EM Funerals

Serving the Armenian community with dignity, compassion & excellence
 We will always answer your call to help

Ello Meguerditchian
 m | 0405 675 571
 ph | 1300 076 100
 e | ello@emfunerals.com.au

Office address (by appointment)
 Suite 7, Level 1,
 174 Willoughby Road
 Naremburn NSW 2065

Սիւննիի Հայ զարգրչի կողմէ ճանչցուած **Էլո Մկրտիչեանը** պատրաստ է լաւագոյնս
 օգտակար հանդիսանալու թաղմանական ամբողջական ծառայութեան տպասարկութեան

Personalised, professional service • Burial or cremation services • Complimentary concierge service
 Repatriation of remains • Fluent in English and Armenian languages • All cultures

For your peace of mind, ask about our Pre-Paid Funerals*

3 years interest-free payment plan available

*For funeral services only, burial plots not included

emfunerals.com.au

Classique
 SWISS WATCHES SINCE 1967

ClassiqueWatches.com

W SamsGroup.com.au | sales@samsgroup.com.au | 02 9290 2199 | 02 9262 1630

Going somewhere?
camerahouse
 is your destination.

Passport Photos.
 ID Photos also available

WE'VE GOT MEMORY, POWER, CAMERA BAGS & BINOCULARS FOR YOUR NEXT TRIP!

GET THE RIGHT ACTION GEAR FOR YOUR HOLIDAY!

PRINT SERVICES
 Turn your photographs into lasting memories. We print Cameras, Photo Books, All-in-One Photo & Merch!

ASK US ABOUT VIDEO LIGHTING LENSES & AUDIO

FLY INTO THE DRONE ZONE!
 We offer a minimum 12 month estimated warranty \$3,1200 includes an annual full service

RENT IT OR ZIP IT!
 Atoney

ASK OUR EXPERTS
 • Quality Full Color
 • Advice for every occasion
 • Product Knowledge

Shop 419 Westfield Warringah Mall Shopping Centre,
 Brookvale NSW 2100 PHONE: (02) 9907 1955

SPECTRUM
camerahouse